

Sygn. akt I C 4/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 sierpnia 2023 r.

Sąd Rejonowy w Ciechanowie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący Sędzia Lidia Grzelak

Protokolant sądowy M. S.

po rozpoznaniu w dniu 25 lipca 2023 r. w Ciechanowie

na rozprawie

sprawy z powództwa M. J.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę 18427,24 zł

I zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powoda M. J. kwotę 3900,00 zł (trzy tysiące dziewięćset złotych) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 sierpnia 2023 r. do dnia zapłaty;

II w pozostałym zakresie powództwo oddala;

III zasądza od powoda M. J. na rzecz pozwanego (...) S.A. w W. kwotę 2930,37 zł (dwa tysiące dziewięćset trzydzieści złotych trzydzieści siedem groszy) tytułem zwrotu części kosztów procesu, w tym 2700,00 zł (dwa tysiące siedemset złotych) tytułem zwrotu części kosztów zastępstwa procesowego;

IV nakazuje ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa od powoda M. J. kwotę 160,13 zł (sto sześćdziesiąt złotych trzynaście groszy) tytułem uzupełnienia kosztów procesu orzeczonych prawomocnym postanowieniem z dnia 22 marca 2023 r.

Sędzia Lidia Grzelak

Sygn. akt I C 4/21

UZASADNIENIE

Powód M. J. złożył w dniu 4 stycznia 2021 r. (data stempla biura podawczego sądu – data stempla operatora pocztowego nieczytelna) pozew do Sądu Rejonowego w Ciechanowie, wnosząc o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. w W. kwoty 18427,24 zł, z tym że kwoty 18347,24 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 5 lipca 2017 r. do dnia zapłaty oraz kwoty 80,00 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 2 stycznia 2021 r. Ponadto wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Pozwany (...) S.A. w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości, nadto o zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W toku sprawy strony podtrzymywały swoje dotychczasowe stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 4 czerwca 2017 r. doszło do zdarzenia drogowego, w którym uszkodzeniu uległ samochód osobowy marki B. (...) nr rej. (...), stanowiący własność W. K.. Samochód znajdował się w posiadaniu jej syna M. K.. Samochód objęty był w dacie zdarzenia drogowego ochroną ubezpieczeniową w zakresie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych Autocasco przez (...) S.A. w W. (bezsporne).

W dniu 22 sierpnia 2017 r. pomiędzy W. K. a M. J. doszło do zawarcia umowy cesji wierzytelności, na mocy której W. K. w związku ze szkodą komunikacyjną z dnia 4 czerwca 2017 r. w pojeździe marki B. (...) nr rej. (...) likwidowaną przez (...) S.A. w W. nr szkody (...) przeniosła wszelkie przysługujące jej wierzytelności z tytułu tej szkody w zakresie odpowiedzialności OC i AC na rzecz M. J. (umowa cesji wierzytelności k. 8).

Na podstawie decyzji z dnia 13 czerwca 2017 r. została przyznana oraz wypłacona przez ubezpieczyciela (...) S.A. w W. tytułem odszkodowania kwota 5940,00 zł, stanowiąca różnicę w kwotach brutto pomiędzy wartością pojazdu w stanie nieuszkodzonym 29700,00 zł a wartością pojazdu w stanie uszkodzonym 23760,00 zł. Zakład ubezpieczeń przyjął, że koszty naprawy pojazdu przekraczają 70 % jego wartości rynkowej, co stanowi szkodę całkowitą w rozumieniu § 3 pkt 61 lit. a ogólnych warunków ubezpieczeń komunikacyjnych (...). Wysokość kosztów naprawy ustalono na kwotę 24287,24 zł (decyzja k. 210, potwierdzenie wypłaty k. 14, kalkulacja naprawy k. 188 - 197).

M. J. zwrócił się do (...) .H.U. (...) w W. o wykonanie ekspertyzy technicznej, celem wyceny wartości pojazdu marki B. (...) nr rej. (...) według stanu na dzień 15 czerwca 2017 r. W ekspertyzie wartość pojazdu ustalono na kwotę 37900,00 zł brutto. Wynagrodzenie za wykonanie tej ekspertyzy wynosi 80,00 zł (ekspertyza k. 45, faktura k. 46).

Pojazd marki B. (...) nr rej. (...) został wystawiony na aukcji (...) SA. Zwyciężyła oferta (...) Pomoc SA, które zaproponowało kwotę 23760,00 zł brutto. W. K. nie skorzystała z oferty zbycia uszkodzonego pojazdu za cenę 23760,00 zł na rzecz (...) Pomoc SA (raport z aukcji k. 202 – 204, oferta k. 210 v).

W. K. sprzedała pojazd marki B. (...) nr rej. (...) w dniu 7 sierpnia 2017 r. za cenę 23000,00 zł (umowa k. 17 v).

Pismem z dnia 30 grudnia 2020 r. M. J. wezwał ubezpieczyciela do uzupełnienia należnego odszkodowania w kwocie stanowiącej różnicę pomiędzy wartością pojazdu w stanie nieuszkodzonym tj. kwotę 37900,00 zł a wypłaconym odszkodowaniem w kwocie 24287,24 zł oraz kosztów prywatnej ekspertyzy w kwocie 80,00 zł (wezwanie k. 216 v).

Wartość rynkowa pojazdu marki B. (...) nr rej. (...) w stanie nieuszkodzonym według stanu na dzień 4 czerwca 2017 r. wynosiła 33600,00 zł (opinia biegłego sądowego z zakresu wyceny wartości pojazdów oraz kosztów napraw M. P. k. 138 - 162).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zebranych w sprawie dowodów, a w szczególności akt szkody (k. 182 - 218), umowy cesji wierzytelności (k. 8), ekspertyzy (k. 45), faktury (k. 46), potwierdzenia wypłaty (k. 14), wezwania (216 v), zeznań świadków W. K. (k. 115 – 116, 117) oraz M. K. (k. 116 – 117), jak również opinii biegłego sądowego z zakresu wyceny wartości pojazdów oraz kosztów napraw M. P. (k. 138 - 162).

Okoliczności związane przebiegiem zdarzenia drogowego oraz zakresem uszkodzeń w pojeździe W. K., odpowiedzialność (...) S.A. w W. za szkody powstałe w pojeździe, a będące wynikiem zdarzenia komunikacyjnego z dnia 4 czerwca 2017 r.. oraz wysokość uznanej i wypłaconej kwoty odszkodowania nie były sporne. Wynikają wprost z akt szkody i niespornych twierdzeń stron. Bezsporna również jest również, w ocenie Sądu, kwestia następstwa prawnego powoda M. J..

Wartość pojazdu marki B. (...) nr rej. (...) w stanie nieuszkodzonym według stanu na dzień 4 czerwca 2017 r. na kwotę 33600,00 zł Sąd ustalił na podstawie opinii biegłego z zakresu wyceny wartości pojazdów oraz kosztów napraw M. P.. Opinia biegłego sądowego w tym zakresie nie była kwestionowana przez strony. Wysokość kosztów naprawy pojazdu ustalona w toku postępowania likwidacyjnego przed zakładem ubezpieczeń na kwotę 24287,24 zł była bezsporna i ma decydujące znaczenie dla ustalenia, charakteru szkody jako szkody całkowitej.

Sąd przyjął natomiast, wbrew treści opinii biegłego sądowego M. P., wartość pojazdu marki B. (...) nr rej. (...) w stanie uszkodzonym na kwotę 23760,00 zł tj. w wysokości zwycięskiej oferty na aukcji (...) Pomoc SA. Sąd nie podzielił w tym zakresie zastrzeżeń biegłego sądowego M. P., który wskazał, że wartość ta powinna wynieść kwotę 15962,00 zł tj. w wysokości najwyższej z ofert danej aukcji nie pochodzącej od ubezpieczyciela. Niewątpliwie, innymi uczestnikami danej aukcji były profesjonalne podmioty gospodarcze, zajmujące się w granicach swojej działalności obrotem pojazdami uszkodzonymi. Okoliczność ta nie może jednak dyskwalifikować oferty ubezpieczyciela. Podkreślić należy, że to właścicielka pojazdu W. K. nie skorzystała z oferty ubezpieczyciela sprzedaży pojazdu w stanie uszkodzonym za kwotę 23760,00 zł, choć w niedługim czasie dokonała zbycia pojazdu za kwotę 23000,00 zł, co potwierdza wartość rynkową pojazdu w stanie uszkodzonym oferowaną przez zakład ubezpieczeń.

Dodatkowo wskazać należy, że wezwanie z dnia 30 grudnia 2020 r. do uzupełnienia należnego odszkodowania w kwocie stanowiącej różnicę pomiędzy wartością pojazdu w stanie nieuszkodzonym tj. kwotę 37900,00 zł a wypłaconym odszkodowaniem w kwocie 24287,24 zł oraz kosztów prywatnej ekspertyzy w kwocie 80,00 zł wskazuje, że powód w toku postępowania przedsądowego, odmiennie formułował swoje roszczenia.

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu, roszczenie powoda M. J. zasługuje na uwzględnienie co do zasady.

Powód M. J. dochodzi swego roszczenia na zasadach ogólnych, wynikających z art. 361 - 363 kc. Szkada objęta odpowiedzialnością ubezpieczyciela podlega bowiem naprawieniu właśnie według tych ogólnych zasad. Wynika to z treści zawartej umowy ubezpieczenia autocasco, do której zastosowanie mają przepisy ogólnych warunków ubezpieczeń komunikacyjnych (...), mające zastosowanie również do umów ubezpieczenia (...) (dalej OWU).

Zgodnie z art. 805 § 1 kc przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Stosownie do § 4 pkt 1 lit. a OWU przedmiotem ubezpieczenia w AC jest pojazd, wraz z wyposażeniem określonym w umowie ubezpieczenia, zarejestrowany w RP stosownie do przepisów ustawy – Prawo o ruchu drogowym. Zakres ubezpieczenia określony jest w § 7 ust. 1 OWU i obejmuje szkody polegające na uszkodzeniu, zniszczeniu lub utracie pojazdu, jego części lub wyposażenia, wskutek zajścia wypadku ubezpieczeniowego w okresie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem § 12 (okoliczności wyłączające odpowiedzialność). Zasady ustalania wysokości odszkodowania w przypadku szkody całkowitej określone zostały w § 18 OWU.

W niniejszej sprawie, jak wskazano powyżej, kwestia zasady odpowiedzialności pozwanego zakładu ubezpieczeń nie była sporna. Spór dotyczył wysokości należnego w związku ze szkodą z dnia 4 czerwca 2017 r. odszkodowania. W ramach postępowania prowadzonego przez zakład ubezpieczeń w zakresie likwidacji szkody, ustalono, że ogólna wartość odszkodowania wynieść powinna 5940,00 zł brutto. Taką też kwotę wypłacono. Wypłacone odszkodowanie uwzględniało wartość rynkową pozostałości zgodnie z § 18 ust. 4 OWU, ustalonych w toku postępowania likwidacyjnego na kwotę 23760,00 zł.

Zgodnie z powszechnie przyjętym poglądem, szkodą jest uszczerbek, jakiego doznała określona osoba w swych dobrach lub interesach. W efekcie owo naprawienie szkody ma zmierzać do odwrócenia w dobrach poszkodowanego skutków zdarzenia wyrządzającego mu szkodę i przywrócenia - w znaczeniu prawnym - stanu, jaki by istniał gdyby owo zdarzenie nie nastąpiło (por. Kodeks Cywilny Tom I „Komentarz do artykułów 1 – 534” pod redakcją prof. E. Gniewka C.H. BECK Warszawa 2004, str. 838). Przenosząc te uwagi na grunt niniejszej sprawy, trzeba opowiedzieć się za takim sposobem ustalenia odszkodowania, które zapewni poszkodowanemu uzyskanie świadczenia umożliwiającego przywrócenie uszkodzonego samochodu do stanu sprzed wypadku. Dopiero wówczas dojdzie do pełnego odwrócenia skutków zdarzenia komunikacyjnego, za którą odpowiada ubezpieczyciel w ramach swej odpowiedzialności umownej.

Wskazać należy, że – zgodnie z § 18 ust. 4 OWU – w razie powstania szkody całkowitej wysokość odszkodowania ustala się w kwocie odpowiadającej wartości pojazdu w dniu ustalenia odszkodowania pomniejszonej o wartość rynkową

jego pozostałości (...). Wartość rynkowa pozostałości pojazdu jest ustalana indywidualnie, w zależności od rozmiaru uszkodzeń i stopnia zużycia eksploatacyjnego pojazdu lub jego części (zespołów).

Tym samym wysokość odszkodowania należnego z tytułu szkody w pojeździe marki B. (...) nr rej. (...) powinna wynieść kwotę 3900,00 zł. Wartość pojazdu w stanie nieuszkodzonym tj. 33600,00 zł podlega pomniejszeniu o wartość pozostałości tj. o kwotę 23760,00 zł. Wysokość odszkodowania wynosi zatem co do zasady kwotę 9840,00 zł. Wysokość odszkodowania należy pomniejszyć o wartość już wypłaconego przez zakład ubezpieczeń odszkodowania tj. o kwotę 5940,00 zł. Dodatkowa odpowiedzialność pozwanego zakładu ubezpieczeń za szkodę, jaką poniosła W. K. (jej następcą prawny) w wyniku zdarzenia komunikacyjnego z dnia 4 czerwca 2017 r., powinna więc wynieść 3900,00 zł.

Sąd zasądził zatem od pozwanego zakładu ubezpieczeń na rzecz powoda M. J. kwotę 3900,00 zł tytułem należności głównej w zakresie wysokości należnego odszkodowania. Odsetki ustawowe za opóźnienie od kwoty 3900,00 zł tytułem odszkodowania, Sąd zasądził od dnia 1 sierpnia 2023 r. tj. od dnia wyrokowania w sprawie. Zakład ubezpieczeń nie dysponował do chwili doręczenia mu odpisu pozwu wiedzą o podstawie roszczenia powoda w tym zakresie; brak było również dowodów potwierdzających wysokość żądanego przez powoda odszkodowania. Przesłane wezwanie z dnia 30 grudnia 2020 r. odnosiło się do kosztów naprawy pojazdu stanowiących podstawę ustalenia szkody całkowitej, a nie należnego odszkodowania. Zgodnie natomiast z § 99 OWU (ust. 1 i 2) (...) dokonuje wypłaty odszkodowania w terminie 30 dni licząc od dnia otrzymania zawiadomienia o wypadku ubezpieczeniowym, a gdyby wyjaśnienie okoliczności co do ustalenia odpowiedzialności (...) albo wysokości odszkodowania, okazało się niemożliwe, wypłata odszkodowania następuje w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Przepis art. 817 kc zawiera zapisy analogicznej treści. W ocenie Sądu, zasądzenie odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia wyrokowania jest uzasadnione z uwagi na treść opinii biegłego sądowego co do wartości pojazdu w stanie nieuszkodzonym, która miała kluczowe znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy.

Z tych względów Sąd częściowo oddalił powództwo w zakresie żądania odszkodowania w wyższej wysokości oraz odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 5 lipca 2017 r.

W uzupełnieniu stanowiska przyjęcia wartości rynkowej pozostałości na kwotę 23700,00 zł wskazać należy, że istnieje bowiem obowiązek wierzyciela zapobiegania szkodzie i zmniejszania jej rozmiarów (art. 354 § 2 kc, art. 362 i 826 § 1 kc). Na dłużniku ciąży w związku z tym obowiązek zwrotu tylko wydatków celowych i ekonomicznie uzasadnionych, pozwalających na wyeliminowanie negatywnych dla poszkodowanego następstw, niedających się wyeliminować w inny sposób, z zachowaniem rozsądnej proporcji między korzyścią wierzyciela a obciążeniem dłużnika. W ocenie Sądu, zachowanie poszkodowanej W. K., która nie skorzystała z korzystniejszej ekonomicznie oferty zakładu ubezpieczeń zbycia pozostałości pojazdu za cenę 23760,00 zł nie może zasługiwać na aprobatę. Podkreślić należy, że ostatecznie dokonała zbycia pojazdu za zbliżoną cenę, co potwierdza wartość rynkową pozostałości proponowaną przez ubezpieczyciela. Należy też podkreślić, że proponowana wykładnia nie eliminuje ani nie ogranicza przysługującej poszkodowanemu swobody wyboru kontrahenta, któremu sprzeda pojazd w stanie uszkodzonym. Sprawia jedynie - ze względu na obowiązek zapobiegania zwiększeniu rozmiarów szkody - że zawierając umowę na mniej korzystnych warunkach od proponowanych przez ubezpieczyciela, poszkodowany będzie zmuszony ponieść część związanych z tym kosztów.

Odnosząc się natomiast do żądania zapłaty kwoty 80,00 zł, wskazać należy, że kwota ta stanowi należność z tytułu wykonania ekspertyzy technicznej, której celem była wycena wartości pojazdu marki B. (...) nr rej. (...) w stanie nieuszkodzonym. Wskazana ekspertyza została przedstawiona przez powoda wraz z pozwem. Nie został natomiast przedstawiony dowód, że należność została uiszczona, co ewentualnie uzasadniałoby uwzględnienie żądania jej zwrotu po rozważeniu innych okoliczności sprawy. Podkreślić należy, że roszczenie w tym zakresie ma - w ocenie Sądu - charakter pomocniczy, uzupełniający, akcesoryjny, związany z roszczeniem głównym. Żądanie zapłaty tylko tych kosztów wiąże się ściśle z żądaniem zapłaty odszkodowania.

Zgodnie z powszechnie przyjętym stanowiskiem judykatury i opinią doktryny, odszkodowanie przysługujące z umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z

ruchem tych pojazdów winno obejmować także koszty ekspertyzy wykonanej na zlecenie poszkodowanego. Takie stanowisko zajął Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 18 maja 2004 r. w sprawie III CZP 24/04. W niniejszej sprawie powód M. J. wystąpił o ekspertyzę, mając na uwadze zaniżenie wysokości odszkodowania przez pozwanego. Powód nie przedstawił jednak wskazanej ekspertyzy w toku postępowania przedsądowego. Wartość pojazdu w stanie nieuszkodzonym ustalona została na inną datę niż data zdarzenia ubezpieczeniowego (data późniejsza), a nadto wartość pojazdu została ustalona w wysokości wyższej niż ostatecznie przyjęta przez Sąd. Powyższe okoliczności również, zdaniem Sądu – uzasadniają odmowę zwrotu tych kosztów, nawet przy wykazaniu przez powoda ich poniesienia.

W pkt III wyroku, Sąd rozstrzygnął o kosztach procesu stosownie do art. 100 kpc, zgodnie z którym w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd miał na uwadze, że powód M. J. wygrał proces w 21%. Sąd zasądził od powoda M. J. na rzecz pozwanego (...) S.A. w W. kwotę 2930,37 zł tytułem zwrotu części kosztów procesu. Na kwotę tę złożyły się: - 430,37 zł tytułem zwrotu części kosztów opinii biegłego sądowego orzeczonych postanowieniem z dnia 22 marca 2023 r. ($1760,13 \times 21\% = 369,63$ zł, a pozwany uiścił 800,00 zł) oraz - koszty zastępstwa procesowego w kwocie 2700,00 zł ustalone stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych w stawce odpowiadającej różnicy pomiędzy oddaloną (3600,00 zł) a uwzględnioną (900,00 zł) częścią roszczenia. Należność została obniżona przez Sąd o kwotę 200,00 zł tj. wysokość opłaty sądowej od uwzględnionej części roszczenia.

Nadto w pkt IV Sąd nakazał ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa od powoda kwotę 160,13 zł tytułem uzupełnienia kosztów opinii biegłego sądowego orzeczonych prawomocnym postanowieniem z dnia 22 marca 2023 r. z motywów wskazanych powyżej.